

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนสิงหาคม 2568

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตร ประจำกรุงปักกิ่ง

1. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

ตารางเปรียบเทียบการนำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยของสาธารณรัฐประชาชนจีน

เดือนมกราคม - กรกฎาคม 2567 และ 2568

พิกัด	สินค้า	ม.ค. - ก.ค. 2567		ม.ค. - ก.ค. 2568		Δ	Δ มูลค่า
		ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (USD)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (USD)	(%)	(%)
0207	สินค้าไก่	60,788	241,142,292	70,059	280,966,089	15%	17%
03	สินค้าประมง	34,928	213,468,297	34,649	210,068,416	-1%	-2%
0301	ปลามีชีวิต	181	2,810,891	298	3,387,251	65%	21%
0303	ปลาแช่แข็ง	6,593	12,490,975	9,268	16,009,238	41%	28%
0306	กุ้งสดแช่เย็น และแช่แข็ง Crustacean	16,217	167,932,613	15,617	162,912,840	-4%	-3%
1604	ปลาแปรรูป	3,584	17,466,984	3,699	20,127,853	3%	15%
1605	กุ้ง ปลาหมึก แปรรูป Crustacean	444	7,059,881	517	6,783,839	16%	-4%
07141020	มันสำปะหลังแห้ง	1,497,686	380,007,476	3,207,306	630,305,900	114%	66%
11081400	แป้งมันสำปะหลัง	955,867	525,446,792	1,112,729	440,255,747	16%	-16%
08	ผลไม้	1,212,870	4,287,947,652	1,442,033	4,522,339,536	19%	5%
08011200	มะพร้าวอ่อน	158,563	144,539,511	165,519	140,376,362	4%	-3%
08045020	มะม่วงสดมะม่วง อบแห้ง	1,334	1,215,671	1,895	1,140,829	42%	-6%
08045030	มังคุดสดหรือ/ และอบแห้ง	151,902	378,044,685	211,845	443,242,173	39%	17%
08106000	ทุเรียนสด	636,290	3,219,267,685	745,933	3,286,055,927	17%	2%
08109030	ลำไยสด	182,205	232,036,352	215,243	255,890,834	18%	10%
08134010	ลำไยอบแห้ง และเนื้อลำไย	17,003	25,061,016	29,756	52,375,343	75%	109%
1006	ข้าวสาร	216,597	149,415,693	413,423	224,996,085	91%	51%
40	ยางพารา	1,422,532	2,248,051,506	1,836,708	3,486,882,080	29%	55%
4001	น้ำยางธรรมชาติ	571,588	907,807,451	628,812	1,208,170,841	10%	33%
40011000	น้ำยาง	93,909	118,437,419	158,100	238,981,494	68%	102%
40012100	ยางแผ่นรมควัน	19,938	39,692,149	70,084	169,421,687	252%	327%
40012200	ยางTSNR	456,838	747,692,445	397,297	792,997,675	-13%	6%
40028000	ยางผสม	694,111	1,104,081,996	1,031,520	2,037,264,055	49%	85%

แหล่งที่มาของข้อมูล: สำนักงานศุลกากรจีน

2. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

● ข้าว

- สถิติจากสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน รายงานปริมาณข้าวนำเข้าของจีนเดือนกรกฎาคม 2568 อยู่ที่ 301,329 ตัน ปริมาณ เพิ่มขึ้น จากเดือนกรกฎาคมปีที่ผ่านมา 146,564 ตัน (ปริมาณนำเข้าข้าวเดือนกรกฎาคมปีที่ผ่านมา 84,145 ตัน) คิดเป็นร้อยละ 258
- ประเทศที่จีนนำเข้าข้าวและปริมาณการนำเข้าในเดือนกรกฎาคมสูงสุด มีดังต่อไปนี้ 1) เมียนมา 120,026 ตัน 2) ไทย 87,168 ตัน 3) เวียดนาม 44,907 ตัน

● ยางพารา

- จากสถิติสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน พบว่า เดือนกรกฎาคม 2568 จีนนำเข้ายางพาราธรรมชาติ (พิกัด 4001) จากไทย ทั้งหมด 56,989 ตัน มูลค่า 102,069,895 ดอลลาร์สหรัฐ ปริมาณ ลดลง จากเดือนเดียวกันของช่วงปีที่ผ่านมา ร้อยละ 34 มูลค่า ลดลง ร้อยละ 32
- เดือนกรกฎาคม 2568 จีนนำเข้ายางพาราจากไทย (พิกัด 40028000) ปริมาณ 131,616 ตัน มูลค่า 252,135,911 ดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาปริมาณ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 29 มูลค่า เพิ่มขึ้น ร้อยละ 43
- จากปริมาณการนำเข้ายางพาราทั้งหมดของจีนในปี 2568 เดือนกรกฎาคม 668,020 ตัน มูลค่า 1,199,868,795 ดอลลาร์สหรัฐ ประเทศหลักที่จีนนำเข้ายางพารา (พิกัด 40) และปริมาณนำเข้ามีดังต่อไปนี้ 1) ไทย 214,238 ตัน 2) เวียดนาม 107,735 ตัน 3) มาเลเซีย 44,895 ตัน

● มันสำปะหลัง

- ในเดือนกรกฎาคม จีนนำเข้ามันสำปะหลังจากไทย (พิกัด 07141020) ทั้งหมด 515,494 ตัน มูลค่า 106,683,216 ดอลลาร์สหรัฐ เปรียบเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณ 305,542 ตัน มูลค่า 73,011,429 ดอลลาร์สหรัฐ ปริมาณ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 69 และมีมูลค่า เพิ่มขึ้น ร้อยละ 46
- สถิติจากสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน รายงานปริมาณมันสำปะหลังนำเข้าของจีนเดือนกรกฎาคม อยู่ที่ 601,704 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนกรกฎาคมปีที่ผ่านมา 308,581 ตัน ปริมาณ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 95
- ประเทศหลักที่จีนนำเข้ามันสำปะหลังและปริมาณนำเข้าเดือนกรกฎาคมมีดังต่อไปนี้ 1) ไทย 515,494 ตัน 2) เวียดนาม 65,520 ตัน 3) กัมพูชา 19,008 ตัน

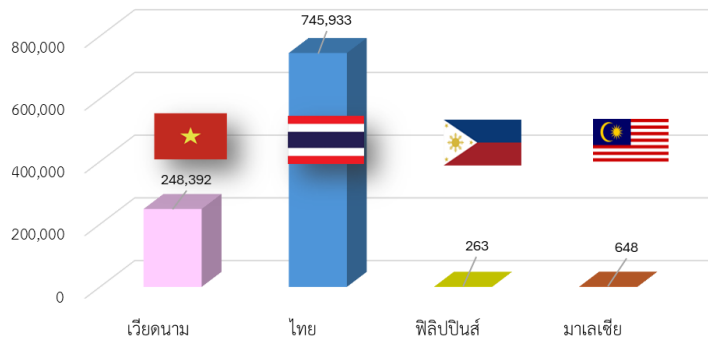
● สัตว์ปีก

- ในเดือนกรกฎาคม จีนนำเข้าสัตว์ปีกจากไทยทั้งหมด 11,670 ตัน มูลค่า 46,958,847 ดอลลาร์สหรัฐ เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาปริมาณการนำเข้า 8,884 ตัน มูลค่า 34,935,008 ดอลลาร์สหรัฐ มูลค่า เพิ่มขึ้น ร้อยละ 34 และมีปริมาณ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 31
- สถิติจากสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน รายงานปริมาณเนื้อสัตว์ปีก (0207) นำเข้าของจีนในปี 2568 เดือนกรกฎาคมอยู่ที่ 49,199 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนกรกฎาคมปีที่ผ่านมา 73,723 ตัน ลดลง ร้อยละ 33 และจีนส่งออกเนื้อสัตว์ปีกในปี 2568 เดือนกรกฎาคม ปริมาณ 73,900 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนกรกฎาคมปีที่ผ่านมา 41,801 ตัน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 77 โดยส่งไปยังฮ่องกงเป็นส่วนใหญ่
- ประเทศหลักที่จีนนำเข้าสัตว์ปีกและปริมาณนำเข้าเดือนกรกฎาคมมีดังนี้ 1) บราซิล 18,992 ตัน 2) รัสเซีย 14,462 ตัน 3) ไทย 11,670 ตัน

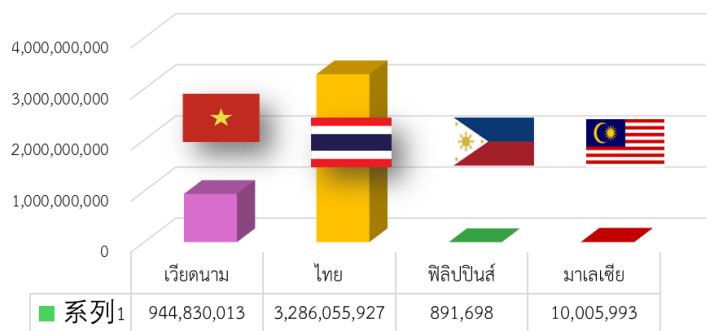
● ผลไม้

- จีนนำเข้าผลไม้ทั้งหมดในเดือนกรกฎาคม จำนวน 851,567 ตัน มูลค่า 1,946,135,493 ดอลลาร์สหรัฐ เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีปริมาณการนำเข้า 802,908 ตัน มูลค่า 2,573,614,452 ดอลลาร์สหรัฐ ปริมาณ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 6 และมูลค่า ลดลง ร้อยละ 32 โดยประเทศหลักที่จีนนำเข้าผลไม้และปริมาณ มีดังต่อไปนี้ 1) ไทย 340,075 ตัน 2) เวียดนาม 190,397 ตัน 3) ฟิลิปปินส์ 72,325 ตัน
- ในเดือนกรกฎาคม จีนนำเข้าผลไม้จากไทยทั้งหมด 340,075 ตัน มูลค่า 978,092,100 ดอลลาร์สหรัฐ เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 146 และมูลค่า เพิ่มขึ้น ร้อยละ 94
- เดือนกรกฎาคม จีนนำเข้าทุเรียนสดจากไทยทั้งหมด 195,977 ตัน มูลค่า 731,632,036 ดอลลาร์สหรัฐ เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 151 และมูลค่า เพิ่มขึ้น ร้อยละ 102
- จีนนำเข้าลำไยสดจากไทยทั้งหมด 4,237 ตัน มูลค่า 5,498,729 ดอลลาร์สหรัฐ เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณ ลดลง ร้อยละ 40 และมูลค่า ลดลง ร้อยละ 43
- จีนนำเข้ามะพร้าวอ่อนจากไทยทั้งหมด 50,627 ตัน มูลค่า 32,536,605 ดอลลาร์สหรัฐ เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 137 และมูลค่า เพิ่มขึ้น ร้อยละ 56

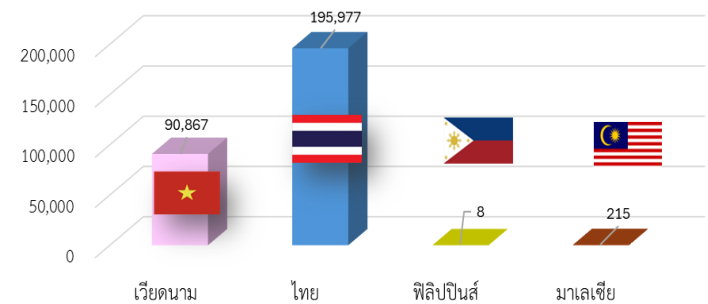
เปรียบเทียบปริมาณการนำเข้าทุเรียนไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย
ตั้งแต่เดือนมกราคม-กรกฎาคม 2568 (ตัน)

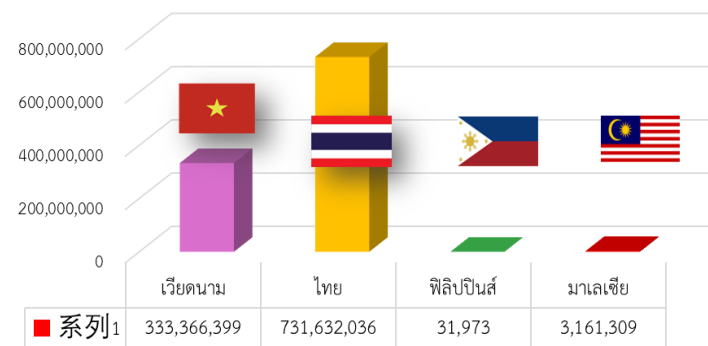
เปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้าทุเรียนไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย
ตั้งแต่เดือน มกราคม-กรกฎาคม 2568 (เหรียญสหรัฐ)

เปรียบเทียบปริมาณการนำเข้าทุเรียนไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย
เดือนกรกฎาคม 2568 (ตัน)

เปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้าทุเรียนไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย ตั้ง
เดือนกรกฎาคม 2568 (เหรียญสหรัฐ)

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทยและแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

ในเดือนสิงหาคม 2568 การส่งออกสินค้าเกษตรของไทยไปยังประเทศจีนยังคงมีบทบาทสำคัญและเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่โดดเด่น โดยเฉพาะในกลุ่มผลไม้สดและธัญพืชที่ได้รับความนิยมสูงอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน ไทยก็ยังคงเผชิญกับความท้าทายในบางด้านที่กระทบต่อผู้ประกอบการและห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรบางประเภท

ผลไม้ไทยยังคงเป็นดาวเด่นในตลาดจีน โดยเฉพาะทุเรียน มังคุด มะม่วง และส้มโอที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง ความต้องการของผู้บริโภคชาวจีนที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีนร่วมกันเพิ่มจุดนำเข้าผลไม้ระหว่างไทย-จีน เพิ่มอีก 5 ด้าน เพื่อรองรับปริมาณการส่งออกที่ขยายตัว การเพิ่มด้านดังกล่าวช่วยลดความแออัด ลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ และทำให้ผลไม้ไทยสามารถกระจายเข้าสู่ตลาดจีนได้อย่างรวดเร็ว พร้อมคงคุณภาพและความสดใหม่ไว้ได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากผลไม้แล้ว ข้าวและมันสำปะหลังยังเป็นสินค้าเกษตรที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการส่งออกข้าวที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นเกือบ 80% เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งสะท้อนถึงความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและผู้ประกอบการจีนต่อคุณภาพข้าวไทย ส่วนมันสำปะหลังยังคงรักษาสถานะสินค้าสำคัญในอุตสาหกรรมอาหารและพลังงานชีวภาพ ทำให้ไทยยังคงเป็นผู้ส่งออกรายหลักที่จีนพึ่งพาได้

อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นท้าทายที่ต้องเร่งแก้ไข โดยเฉพาะปัญหาการระงับการนำเข้าน้ำเชื่อม (Syrup) ของไทย อุปสรรคนี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการยกระดับมาตรฐานการผลิตและสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบตรวจสอบคุณภาพ เพื่อให้สินค้าเกษตรแปรรูปของไทยสามารถกลับเข้าสู่ตลาดจีนได้อีกครั้ง

โดยสรุป การส่งออกสินค้าเกษตรไทยไปจีนในเดือนสิงหาคม 2568 ยังคงมีแนวโน้มที่สดใส ผลไม้สดและข้าวเป็นจุดแข็งสำคัญที่ขับเคลื่อนการเติบโต ขณะเดียวกัน ปัญหาการระงับการนำเข้าสินค้าแปรรูปบางประเภทเป็นเครื่องเตือนให้ไทยต้องเร่งยกระดับมาตรฐานการผลิตและระบบควบคุมคุณภาพ หากสามารถแก้ไขและพัฒนาความร่วมมือด้านมาตรฐานกับจีนได้อย่างต่อเนื่อง ไทยจะยังคงรักษาสถานะตลาดจีนซึ่งเป็นตลาดใหญ่และสำคัญที่สุดของสินค้าเกษตรไทยได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศที่รับผิดชอบ

● จีนส่งออก ส้มโอสด ไปนิวซีแลนด์อย่างเป็นทางการ เปิดมิติใหม่การเปลี่ยนแปลงผลไม้ระหว่างสองประเทศ

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2568 สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (GACC) ได้ออกประกาศ เลขที่ 165/2025 อย่างเป็นทางการ อนุญาตให้ส้มโอสดจากจีนที่ผ่านการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพตามข้อตกลงทวิภาคีกับนิวซีแลนด์ สามารถส่งออกเข้าสู่ตลาดนิวซีแลนด์ได้ โดยประกาศฉบับนี้กำหนดมาตรฐานอย่างเข้มงวดทั้งในด้านการขึ้นทะเบียนสวนและโรงบรรจุ การควบคุมศัตรูพืช รวมถึงการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) ตามมาตรฐาน ISPM 12

ข้อกำหนดหลักในประกาศประกอบด้วย

แหล่งผลิตและโรงบรรจุ: สวนผลไม้และโรงคัดบรรจุส้มโอที่จะส่งออกต้องผ่านการขึ้นทะเบียนรับรองโดยฝ่ายจีน พร้อมระบุชื่อที่อยู่ และหมายเลขทะเบียน เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้หากพบปัญหากับสินค้าในภายหลัง

การตรวจสอบก่อนส่งออก: ศุลกากรจีนจะสุ่มตรวจทุกล็อตก่อนส่งออก โดยต้องไม่พบศัตรูพืชที่ฝ่ายนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญ หากพบจะต้องดำเนินการตามแนวทาง ได้แก่ การทำความสะอาด การคัดแยกใหม่ หรือดำเนินการกำจัดศัตรูพืชก่อนจะส่งออกได้อีกครั้ง

การดำเนินการเมื่อพบปัญหา: หากพบกรณีไม่เป็นไปตามข้อกำหนดอย่างรุนแรง จีนจะระงับสิทธิการส่งออกของบริษัทนั้นๆ จนกว่าจะดำเนินการแก้ไขและได้รับการยืนยันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การออกใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate): จีนจะออกใบรับรองตามมาตรฐาน ISPM 12 พร้อมคำรับรองเพิ่มเติม เช่น

- “สินค้าล็อตนี้ได้ผลิตและเตรียมการส่งออกตามข้อตกลงทวิภาคีที่กำหนดไว้”
- หากเกี่ยวข้องกับแมลงวันผลไม้หลายชนิด ต้องระบุฯว่า “สินค้าล็อตนี้ได้ผลิตและเตรียมส่งออกภายใต้ระบบการจัดการสำหรับ *Bactrocera dorsalis*, *B. correcta*, *B. minax*, *Zeugodacus cucurbitae* และ *Z. tau*”

มาตรการฝั่งนิวซีแลนด์หากพบศัตรูพืช

หากพบสิ่งต้องห้าม เช่น ดิน ใบพืช หรือแมลงมีชีวิตในกลุ่มที่ต้องควบคุม นิวซีแลนด์สามารถดำเนินการได้ตามระดับความรุนแรง เช่น การอบรมควบคุม, การคัดแยกใหม่, การส่งกลับ (re-export), การทำลายทิ้ง โดยหากพบศัตรูพืชในกลุ่มที่ต้องใช้วิธีเฉพาะเจาะจง อาจดำเนินการส่งกลับหรือทำลายทันที

การตอบสนองของนิวซีแลนด์: ในกรณีพบการละเมิด นิวซีแลนด์อาจระงับการนำเข้าส้มโอจากจีนชั่วคราว, ระงับวิธีการควบคุมแบบเฉพาะ (เช่น ระบบ approach), หรือร้องขอให้จีนระงับการส่งออกจากบริษัทหรือแหล่งผลิตที่เกี่ยวข้อง

การส่งออกส้มโอสดนี้ นับเป็นครั้งแรกที่ผลไม้สดของจีนได้รับอนุญาตให้ส่งเข้านิวซีแลนด์โดยตรง ภายใต้กรอบ bilateral arrangement โดยเฉพาะกับประเทศที่มีข้อกำหนดด้านความปลอดภัยทางอาหารและชีวภาพสูงอย่างนิวซีแลนด์ ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญของจีนในการขยายตลาดผลไม้คุณภาพสูง

ในทางกลับกัน นิวซีแลนด์เป็นหนึ่งในผู้ส่งออกผลไม้ระดับพรีเมียมรายใหญ่เข้าสู่ตลาดจีน มานานหลายปี อาทิ กีวี (Kiwifruit) โดยเฉพาะกีวีสีทอง (Gold Kiwifruit) จากแบรนด์ Zespri ซึ่งเป็นผลไม้ยอดนิยมในจีน มูลค่าส่งออกในปี 2024 สูงกว่า 1 พันล้านดอลลาร์นิวซีแลนด์ รวมถึงกีวีเบอร์รี่ (Kiwi Berries) ซึ่งได้รับอนุญาตให้ส่งออกในช่วงหลัง และแอปเปิลสด (Fresh Apples) โดยแอปเปิลจากนิวซีแลนด์มีหลากหลายสายพันธุ์ เช่น สายพันธุ์ Jazz, Envy และ Fuji ล้วนเป็นที่นิยมในตลาดจีน โดยมีมูลค่าการส่งออกกว่า 343 ล้านดอลลาร์นิวซีแลนด์ ต่อปี

การเปิดตลาดในครั้งนี้ ได้เน้นย้ำถึง “การค้าผลไม้ในบริบทความเชื่อมั่นและมาตรฐาน” เพราะการที่จีนสามารถเปิดตลาด “ส้มโอ” ไปยังนิวซีแลนด์ ซึ่งเป็นประเทศที่มีมาตรฐานความปลอดภัยสูง แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของจีนในด้านการควบคุมคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร การเจรจาแบบทวิภาคี และระบบรับรองสินค้าระดับสากล ในขณะเดียวกัน ฟังนิวซีแลนด์เองก็ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการสร้างแบรนด์ผลไม้พรีเมียมและความเชื่อมั่นในตลาดจีน ผ่านผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคจีน เช่น ความหวาน ความสด และเรื่องราวของแบรนด์ การแลกเปลี่ยนผลไม้ระหว่างสองประเทศจึงไม่ใช่เพียงการค้าขายสินค้าเกษตรธรรมดา แต่สะท้อนถึงการสร้างความสัมพันธ์เชิงสถาบัน (institutional trust) การจัดการระบบสุขอนามัยพืชแบบคู่ขนาน และแนวโน้มของการเปิดตลาด “แบบมีเงื่อนไข” ซึ่งกลายเป็นมาตรฐานใหม่ของการค้าระหว่างประเทศ

● บทวิเคราะห์ Agri-Food Diplomacy ระหว่างจีน-สหรัฐฯ สงครามภาษียุทธศาสตร์สินค้าเกษตรในเวทีเจรจาระดับโลก

การค้าเกษตรในฐานะเครื่องต่อรองเชิงยุทธศาสตร์

ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาไม่เพียงแสดงให้เห็นถึงความเปราะบางของระบบการค้าเสรี แต่ยังเผยให้เห็นถึงบทบาทที่สินค้าเกษตร โดยเฉพาะ “อาหาร” กลายเป็นกลไกในการต่อรองทางการทูตอย่างเด่นชัด ปรากฏการณ์นี้ปรากฏอีกครั้งในช่วงกลางปี 2025 เมื่อตลาดโลกจับตาแผนการขึ้นภาษีสินค้านำเข้ารอบใหม่ของอดีตประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ โดยจีนกลับกลายเป็น “ข้อยกเว้น” หนึ่งเดียว ขณะที่สหรัฐฯ เกือบใช้มาตรการภาษีกับประเทศคู่ค้าแทบทั้งหมด

อย่างไรก็ดี จีนไม่ได้อยู่เฉย แต่ตอบโต้เชิงนโยบายด้วยการ ระบุการยื่นคำขอยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ เป็นเวลา 45 วัน (1 ส.ค. – 14 ก.ย. 2025) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่ออุตสาหกรรมเกษตรของสหรัฐฯ ที่พึ่งพาตลาดจีนอย่างมาก

สหรัฐฯ ขึ้นภาษีทั่วโลก จีนรอด แต่ไม่เงียบ

ในวันที่ 1 สิงหาคม 2025 สหรัฐฯ ประกาศบังคับใช้ มาตรการภาษีรอบใหม่ ตามแผน “Economic Sovereignty” ของทรัมป์ โดยตั้งเป้าใช้กับประเทศเกือบทุกกลุ่ม รวมถึงอินเดีย บราซิล เม็กซิโก แคนาดา อียู ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย แต่จีนกลับได้รับ “การยืดเวลาชั่วคราว” จากการเจรจาระดับทวิภาคีที่จัดขึ้น ณ กรุงสตอกโฮล์ม ซึ่งต่อเนื่องจากข้อตกลงที่จีน-สหรัฐฯ ลงนามไว้เมื่อเดือนพฤษภาคม 2025 ที่เจนีวา โดยตกลงที่จะชะลอการขึ้นภาษีเพิ่มเติม 24% เป็นเวลา 90 วัน และคงอัตราภาษีพื้นฐานไว้ที่ 10%

อย่างไรก็ตาม เพียงไม่กี่วันก่อนหน้าการขึ้นภาษี จีนกลับประกาศระงับการยื่นขอยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ โดยไม่ได้ออกเป็นประกาศจากภาครัฐ แต่เป็นการแสดงข้อความผ่านระบบเว็บไซต์กระทรวงการคลัง ซึ่งผู้นำเข้าที่พยายามยื่นคำขอพบข้อความว่า: “ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป หมดภาษีนำเข้าสินค้านี้จะไม่รับคำขอใหม่ โดยการยกเว้นที่ได้รับอนุมัติแล้ว จะหมดอายุในวันที่ 14 กันยายน”

รายการสินค้าที่ได้รับผลกระทบ: จัดการฐานเสียงของทรัมป์อย่างแม่นยำ

รายการสินค้าที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของจีนมีมากกว่า 150 รายการ ครอบคลุม:

- เนื้อสัตว์: เนื้อวัว (tax rate ปรับจาก 32–45% เป็น 62–70%)
- เนื้อหมูและไก่: ปรับจาก 35% เป็นมากกว่า 50%
- ธัญพืช เมล็ดพืช น้ำมัน และพืชตระกูลถั่ว
- ผลไม้: แอปเปิล, เชอร์รี่, ส้ม, บลูเบอร์รี่, อะโวคาโด, พลัม, องุ่น, ลูกแพร์, ลูกพีช, สตรอว์เบอร์รี่
- ถั่วเปลือกแข็ง: พีแคน, อัลมอนด์, วอลนัต, พิสตาชิโอ, แมคคาเดเมีย, เฮเซลนัต

สินค้าทั้งหมดนี้ล้วนเป็นผลิตภัณฑ์สำคัญที่ส่งออกจากรัฐเกษตรกรรมในสหรัฐฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นฐานเสียงของพรรคริพับลิกัน การที่จีนเลือกขึ้นภาษีกลุ่มสินค้านี้ จึงถูกตีความว่าเป็นการกดดัน “การเมืองภายใน” ของทรัมป์โดยตรง

การวางกลยุทธ์ของจีน: นโยบายเชิงรับที่มีเป้าหมายเชิงรุก

จีนไม่ได้เพียงเลือกใช้ภาษีสินค้าเกษตรเป็นเครื่องมือต่อรอง แต่ยังเตรียมตัวไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ:

- ลดสัดส่วนการนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ จาก 30% เหลือ 20% กระจายแหล่งนำเข้าหลักไปยังประเทศผู้ส่งออกอื่น เช่น บราซิล ออสเตรเลีย อาร์เจนตินา และอาเซียน

- ยกระดับข้อตกลงด้าน SPS (Sanitary and Phytosanitary standards) ให้เข้มงวดขึ้นกับคู่ค้าทั่วโลก เพื่อสร้างมาตรฐานการนำเข้าใหม่ โดยเฉพาะประเทศในเอเชียและอเมริกาใต้

- เร่งพัฒนา Hainan Free Trade Port เพื่อเป็นกลไกชดเชยแรงกดดันจากมาตรการกีดกันทางการค้าและสร้างทางเลือกใหม่ให้กับภาคการผลิตเกษตรนำเข้าจากภายนอก โดยเฉพาะหลังการปิดด่านภาษีในวันที่ 18 ธันวาคม 2025 ซึ่งจะเปิดช่องให้สินค้านำเข้า “ปลอดภาษี” หากมีการแปรรูปหรือเพิ่มมูลค่าภายในเกาะเกิน 30% ก่อนนำเข้าสู่ตลาดจีนแผ่นดินใหญ่

บทสรุป Agri-food Diplomacy ในฐานะเครื่องมือต่อรองที่แม่นยำ

กรณีจีน-สหรัฐฯ ปี 2025 ไม่ใช่เพียงสงครามการค้าแบบดื้อดึง แต่มันคือ “Agri-food Diplomacy” การใช้สินค้าการเกษตรเป็นกลไกเจรจาทางเศรษฐกิจและการเมืองระดับมหภาค ชี้ให้เห็นว่า:

- จีนสามารถใช้สินค้าเกษตร (เช่น เนื้อสัตว์ ถั่ว) เป็น “เครื่องมือต่อรองทางการทูต” ได้อย่างแม่นยำเพื่อเพิ่มพลังต่อรองโดยตรงโดยไม่ต้องใช้มาตรการตอบโต้รุนแรงที่ตรงไปตรงมา

- การวางนโยบายตอบโต้เชิงจิ้งหะ และการใช้สินค้าประเภทบางอย่าง “อาหาร” เป็นเครื่องมือ ช่วยเพิ่มอำนาจการต่อรองระยะยาวโดยไม่กระทบเสถียรภาพภายในประเทศ และแม้รัฐบาลสหรัฐฯ จะเปลี่ยนไปแต่ละยุคสมัย

- สิ่งที่เกิดขึ้นในปี 2025 จึงไม่ใช่แค่สงครามการค้าทั่วไป แต่คือ “สงครามการทูตเชิงอาหาร” (Agri-food Diplomacy) ที่แต่ละฝ่ายใช้เพื่อยึดเกมส์ หรือตัดแต้มอีกฝ่ายบนกระดานการเมืองระหว่างประเทศ คือจีนกำหนดเงื่อนไขการค้าร่วมกับสหรัฐฯ โดยตัวเองไม่ได้อยู่ในฐานะผู้บังคับใช้มาตรการโดยตรง

● ธุรกิจประมงเพื่อการท่องเที่ยวดึงดูดนักท่องเที่ยวและสร้างรายได้ให้ชุมชน

วัฒนธรรมทางทะเลที่หมู่บ้านผายกิง ตำบลถ่านเหมิน เมืองฉงไห่ มณฑลไห่หนาน มีความเข้มข้นเป็นอย่างมาก ผู้คนต่างมีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับทะเล ไม่ว่าจะเป็นการกิน การละเล่น การประขอบาฮิฟล้น มีความเกี่ยวข้องกับทะเลทั้งสิ้น หมู่บ้านผายกิงนี้เริ่มมีนักท่องเที่ยวเข้ามาชมน้ำทะเลสีฟ้าใสที่กระทบชายฝั่งเป็นจังหวัด และแวะถ่ายรูปวิถีชีวิตของชาวประมงที่นั่นตามจุดต่างๆ

เรือประมงสันทนการของหมู่บ้านจำนวน 5 ลำ เพิ่งสร้างเสร็จในเดือนมิถุนายนปีนี้ ด้วยเงินลงทุนรวมกว่า 5 ล้านบาท (ประมาณ 25 ล้านบาท) โดยโครงการเรือประมงเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจนี้จะเริ่มให้บริการภายในปีนี้ ซึ่งคาดหวังจะทำให้ทำหน้าที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาในหมู่บ้าน และจะส่งผลให้ชาวประมงท้องถิ่นกว่า 50 คน มีรายได้เพิ่มมากขึ้น ทั้งจากการท่องเที่ยวชมชายฝั่งและการให้บริการบ้านพักแบบโฮมสเตย์ ผู้บริหารเมืองฉงไห่ใช้กลยุทธ์ “หนึ่งท่าเรือ สองฝั่งแม่น้ำ” โดยคำนึงถึงผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการปรับใช้นโยบายที่แม่นยำ มุ่งผลักดันให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างสูงสุด สะท้อนโมเดล “ชาวประมง → ผู้ถือหุ้น” และ “ทรัพยากร → สินทรัพย์” พร้อมเน้นสร้างการบูรณาการทางวัฒนธรรมท้องถิ่นและการท่องเที่ยว ตั้งแต่การวางแผนโครงการ จัดหาเงินทุน รวมไปถึงการเชื่อมโยง 3 ฝ่ายหลักร่วมกันพัฒนา ได้แก่

1. รัฐบาล** – สร้างโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงนโยบาย
2. ประชาชน** – เปลี่ยนบ้านเก่าเป็นโฮมสเตย์ระดับพรีเมียม
3. เอกชน** – บริหารธุรกิจแบบมืออาชีพ

โครงการนี้ได้แสดงถึงการใช้ระบบพรรคการเมืองนำร่อง ประสานกรมการประมง/คมนาคม/การท่องเที่ยว ดำเนินการแล้วเสร็จเร็วกว่ากำหนด พร้อมอัปเดตท่าเรือ 3 ประเภททั้งท่าจอดเรือสาธารณะ/เรือเล็ก/และเรือท่องเที่ยว รวมผลักดันพื้นที่ให้กลายเป็น “เขตท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม” ขณะนี้ภายในพื้นที่มีกิจกรรมที่น่าสนใจมากมาย อาทิ นั่งเรือสปีดโบ๊ตชมทะเลยามค่ำ (150 หยวน/คน), ดำน้ำเก็บหอยมือเสือ + ชิมอาหารทะเลสด (เช็ทละ 299 หยวน), ที่พักโฮมสเตย์สไตล์ชาวประมง (เริ่ม 400 หยวน/คืน) นอกจากนี้ ผู้บริการตำบลถ่านเหมินได้ยืนยันว่า ภายในปี 2569 จะสามารถเพิ่มงานให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้อีก 100 อัตรา โดยขยายฐานกิจกรรมอีก 3 แห่ง ส่วนนายลี่ เจิ้งหยง เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเปิดเผยขณะตรวจสอบฐานกิจกรรมดำน้ำในหมู่บ้านว่า โครงการนี้เป็นผลโดยตรงจากโครงการฟื้นฟูชนบทของภาครัฐ 乡村振兴 ที่ได้เร่งกระจายเงินสนับสนุนให้ชาวบ้านผู้ยากไร้ได้งานใหม่ในธุรกิจเรือท่องเที่ยว รับประกันรายได้ที่มั่นคงจากอาชีพทางทะเล โดยร้านอาหารริมทะเลที่ฐานกิจกรรมดำน้ำ ได้เปิดเสียงเพลงพื้นบ้านคลอไปกับแสงไฟสีรุ้งจากเรือ และกิจกรรมบนชายหาด ที่มีรถ ATV วิ่งบนหาดทรายขาว ซึ่งส่งผลให้ชาวบ้านในพื้นที่ตื่นตัวอีกครั้งกับ “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ที่จะทำให้พวกเขามีรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

● จีนพัฒนา ขีปนาวุธกรรมของวัวเหลือง สำเร็จ ลดต้นทุนไม่ต้องพึ่งพาต่างชาติ

จีนประกาศความสำเร็จในการพัฒนา “China Yellow Cattle No.1” ขีปนาวุธกรรมเพื่อการคัดเลือกสายพันธุ์วัวพื้นเมือง (Chinese Yellow Cattle) โดยไม่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีนำเข้าอีกต่อไป ถือเป็นความก้าวหน้าครั้งสำคัญด้านความมั่นคงทางอาหารและการวิจัยพันธุกรรมสัตว์ของประเทศจีน การพัฒนาขีปนาวุธกรรมเกิดจากความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัยในประเทศ อาทิ มหาวิทยาลัยเกษตรและป่าไม้ตะวันตกเฉียงเหนือ (Northwest A&F University) โดยใช้เวลาในการเก็บตัวอย่างพันธุกรรมกว่า 10 ปี ครอบคลุมพื้นที่เพาะเลี้ยงวัวพื้นเมือง 30 กว่าแห่งทั่วประเทศ ครอบคลุมสายพันธุ์ท้องถิ่น 58 ชนิด เช่น วัวหลู่ซี (鲁西), วัวหนานหยาง (南阳) และวัวฉินชาน (秦川)

จากวัวพื้นบ้านสู่วัวเศรษฐกิจ

วัวพื้นเมืองจีนเป็นทรัพยากรพันธุกรรมที่มีคุณค่า แต่ประสบปัญหาเรื่องการเจริญเติบโตช้า และการเปลี่ยนอาหารให้วัวเป็นเนื้อสัตว์ที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่ากับวัวนำเข้า ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนการเลี้ยงสูงกว่าปกติ ขีปนาวุธกรรม “China Yellow Cattle No.1” ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อตอบโจทย์นี้ โดยสามารถวิเคราะห์พันธุกรรมของลูกวัวได้ตั้งแต่อายุ 3 เดือน เพื่อประเมินน้ำหนักโตเต็มวัย และคุณภาพเนื้อในอนาคต ช่วยให้เกษตรกรประหยัดค่าอาหารสัตว์และตัดสินใจเลือกเลี้ยงลูกวัวที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงได้ทันที การตรวจวิเคราะห์พันธุกรรมในอดีตมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า 1,000 หยวนต่อครั้ง (ประมาณ 5,000 บาท) แต่เทคโนโลยีใหม่สามารถลดต้นทุนลงเหลือเพียง 300 หยวน (ประมาณ 1,500 บาท) และใช้เทคนิค liquid phase chip ซึ่งรวมความแม่นยำของหลายทีมวิจัยเข้าไว้

ด้วยกัน จนได้ผลลัพธ์ที่ตอบโจทย์ทั้งนักวิทยาศาสตร์และเกษตรกรระดับฐานราก

เสียงสะท้อนจากภาคเกษตร เกษตรกรในหลายภูมิภาค เช่น มณฑลส่านซี ซานตง และยูนนาน ให้การตอบรับอย่างดีต่อชิปพันธุกรรมรุ่นใหม่ โดยมองว่าเป็น “เครื่องมือรื้ออนาคต” ที่ทำให้การเลี้ยงวัวไม่ใช่อะไรที่เสี่ยงโชคอีกต่อไป

ผู้เลี้ยงวัวรายใหญ่ในซานตงให้สัมภาษณ์ว่า “เหมือนเรารื้ออนาคตของวัวตั้งแต่ยังเล็ก จะได้ไม่เสียเวลาและเงินไปกับวัวที่โตช้าอีกแล้ว”

เป้าหมายถัดไป: ด้านโรค และก้าวสู่ระดับสากล แผนการพัฒนาระยะถัดไปของทีมวิจัย คือการออกแบบชิปพันธุกรรมสำหรับตรวจสอบลักษณะเฉพาะด้านอื่นๆ ได้แก่ ชิปตรวจสอบลักษณะต้านทานโรค (Disease-resistance chip), ชิปพยากรณ์คุณสมบัติเนื้อแบบลายหินอ่อน (Marbling prediction chip) เพื่อแข่งขันกับเนื้อวากิวญี่ปุ่น และหากสำเร็จ อุตสาหกรรมเนื้อวัวพรีเมียมของจีนจะสามารถแข่งขันในตลาดระดับโลกได้ โดยเฉพาะในภาคการโรงแรมและการส่งออก

วิเคราะห์เชิงนโยบาย: ก้าวสู่ความมั่นคงด้านอาหารและเทคโนโลยี ความสำเร็จของ “China Yellow Cattle No.1” สะท้อนถึงแนวทาง Agri-Tech Independence หรือการสร้างเทคโนโลยีเกษตรของตนเองเพื่อลดการพึ่งพาต่างประเทศ ซึ่งถือเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ของจีนในยุคหลังโควิด-19 และสงครามการค้ากับตะวันตก นอกจากนี้ การลดต้นทุนเทคโนโลยีให้เกษตรกรเข้าถึงได้ในระดับ 300 หยวน แสดงให้เห็นว่า จีนไม่ได้พัฒนาเพื่อการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์เท่านั้น แต่ยังมีเป้าหมายเพื่อ “ยกระดับเกษตรกรทั่วประเทศ” ลดความเหลื่อมล้ำด้านข้อมูลและเทคโนโลยี ความสำเร็จนี้ยังอาจเป็นต้นแบบในการขยายแนวทาง “ชิปพันธุกรรมประจำชาติ” ไปยังสัตว์เศรษฐกิจอื่น เช่น สุกร เป็ด หรือแกะ ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญต่อความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security) ในอนาคต นอกจากนี้ โครงการนี้ยังแสดงให้เห็นว่า เทคโนโลยีชีวภาพ ไม่ใช่เรื่องของภายในห้องแล็บอีกต่อไป หากแต่เป็นเครื่องมือเชิงนโยบายที่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างเป็นรูปธรรม

● ขนมหขเคี้ยวจีนตีตลาดโลก จากระชาชาติพื้นบ้านสู่กลยุทธ์ส่งออกระดับโลก

จีนเร่งผลักดันขนมหขเคี้ยวสู่ตลาดโลก ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา รัฐบาลจีนได้เร่งผลักดัน “ขนมหขเคี้ยว” หรือ Chinese snacks ให้กลายเป็นสินค้าส่งออกเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านนโยบายสนับสนุนทั้งจากระดับท้องถิ่นและส่วนกลาง โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากร การส่งเสริมระบบมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร และการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการแปรรูป

ข้อมูลจากด่านศุลกากรหนิงโประบุว่า ในช่วงเดือนมกราคมถึงกรกฎาคม 2025 เพียงปีเดียว จีนส่งออกสินค้าขนมหขเคี้ยวประเภทขนมหขเคี้ยว ขนมหขกรอบ แครกเกอร์ ลูกอม และผลไม้แปรรูปได้มากกว่า 54,000 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวมกว่า 6.13 พันล้านหยวน หรือราว 30,000 ล้านบาท โดยตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ แคนาดา ตุรกี อินโดนีเซีย ไทย และเวียดนาม

ความสำเร็จนี้เกิดขึ้นจากการส่งเสริมของภาครัฐ เช่น การพัฒนา ระบบตรวจปล่อยล่วงหน้า (Pre-inspection), การตรวจทันที (Immediate release), และการ ออกใบรับรองออนไลน์ผ่านระบบคลาวด์ (Cloud-based certification) เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถลดระยะเวลาในการนำเข้าส่งออก และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

กรณีศึกษาที่โดดเด่นคือบริษัท Geleda Food และ Daren Garden ซึ่งสามารถขยายตลาดได้สำเร็จหลังได้รับคำแนะนำจากศุลกากรหนิงโปเกี่ยวกับการปรับปรุงฉลากสินค้า การจัดการสารตกค้าง และการออกใบรับรองตรงตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า โดยในเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา สินค้าขนมหขกรอบจาก Daren Garden จำนวน 12,240 กิโลกรัม ได้ถูกส่งออกไปยังตุรกีเป็นครั้งแรก นับเป็นหมุดหมายสำคัญของขนมหขเงินในตลาดตะวันออกกลาง

แบรนด์จีนบุกตลาดโลก: Juwei และ Three Squirrels ขนมหขเคี้ยวจากจีนไม่ได้เป็นเพียงสินค้าทางกายภาพ แต่ยังสะท้อนอัตลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สามารถดึงดูดผู้บริโภคทั่วโลก ตัวอย่างสำคัญคือแบรนด์ Juwei ที่ผลิตสินค้าปรุงรสเข้มข้น เช่น ตีนไก่หมักพริก (泡椒凤爪) และไข่ปรุงรสแบบเสฉวน ซึ่งได้วางจำหน่ายแล้วในกว่า 13 ประเทศ และเปิดแฟรนไชส์ในมาเลเซีย และกำลังวางแผนเข้าสู่ตลาดไทย ในอีกด้าน Three Squirrels ซึ่งเป็นแบรนด์ที่เน้นความน่ารักผ่านคาแรกเตอร์ “กระรอกสามตัว” สามารถใช้กลยุทธ์การตลาดออนไลน์ผสมผสานกับภาพลักษณ์สินค้าคุณภาพสูง เช่น มะม่วงอบแห้ง ถั่วอบกรอบ และบลูเบอร์รี่อบแห้ง เพื่อสร้างยอดขายออนไลน์ได้อย่างโดดเด่น ทั้งในประเทศจีนและในตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ปรากฏการณ์ “ล่าเถี่ยว 辣条” และการปฏิวัติภาพลักษณ์ขนมหขจีน ขนมหขพื้นบ้านอย่าง 辣条 (ล่าเถี่ยว) หรือแผ่นบุกปรุงรสได้กลายเป็นหนึ่งในตัวแทนของการเปลี่ยนผ่านจากสินค้าท้องถิ่นราคาถูก สู่สินค้าส่งออกที่ได้รับความนิยมระดับโลก ตั้งแต่ปี 2020 เป็นต้นมา การส่งออกล่าเถี่ยวเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 120 และปัจจุบันถูกส่งออกไปกว่า 160 ประเทศ รวมถึงใช้เป็นของขวัญในกิจกรรมระดับรัฐในเบลารุส

ขนมหขจากจีนยังสามารถสร้างปรากฏการณ์ “nostalgia marketing” ได้ในหมู่ชาวจีนโพ้นทะเล และค่อยๆ ขยายฐานไปยังผู้บริโภคต่างชาติ เช่น ลูกอมกระต่ายขาว (大白兔奶糖), เมล็ดแตงโม, ตีนไก่หมักพริก, ถั่วอบรสชาเขียว รสไข่เค็มปู, และ ปลาหมึกแห้งสไตส์เสฉวน พร้อมพัฒนาไปยังตลาดขนมหขสุขภาพ โดยมีการพัฒนาสูตรใหม่ที่ใช้ส่วนผสมเช่น ข้าวโอ๊ต เบอร์รี่ และผักผลไม้ เพื่อรองรับความต้องการของผู้บริโภครุ่นใหม่ทั่วโลก

บทวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์: เมื่อขนมหขเคี้ยวกลายเป็นกลไกเชิงนโยบาย

(1) การสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น จีนใช้ขนมหขเคี้ยวเป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปที่มีต้นทุนต่ำ

แต่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้สูง ผ่านการแปรรูป บรรจุภัณฑ์ และการเล่าเรื่อง (storytelling) ซึ่งไม่เพียงตอบโจทย์ผู้บริโภคในประเทศ แต่ยังดึงดูดตลาดต่างประเทศได้อย่างกว้างขวาง

(2) การพัฒนา “โลจิสติกส์” สนับสนุนการส่งออก การผลักดันระบบบริการตรวจสอบและรับรองคุณภาพที่รวดเร็ว แม่นยำ และเป็นมิตรกับผู้ส่งออก โดยเฉพาะในเมืองท่าทางเศรษฐกิจ เช่น หนิงโปและเซี่ยงไฮ้ ช่วยให้ขนมของจีนเหล่านี้ สามารถตีตลาดโลกได้เร็วขึ้น ในยุคที่ความเร็วคือแต้มต่อ

(3) การสร้าง Soft Power ผ่านอาหารว่าง ขนมจากจีน กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการเผยแพร่วัฒนธรรมจีนแบบไม่เป็นทางการ ผ่านรสชาติ บรรจุภัณฑ์ และเรื่องราวเบื้องหลังของแต่ละผลิตภัณฑ์ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้เชิงบวกต่อ “สินค้าจีน” โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือทางการทูตโดยตรง

(4) แนวโน้มในอนาคต: จากของเล่นเด็ก สู่ตลาดผู้ใหญ่ แม้ขนมขบเคี้ยวจะเคยถูกมองว่าเป็นของเด็ก แต่แนวโน้มผู้บริโภค ในวัยรุ่น/วัยกลางคนหันมาบริโภคขนมขบเคี้ยวเพื่อสุขภาพหรือความสะดวก กำลังมีมากขึ้น ทำให้สินค้าประเภทนี้กลายเป็นตลาด ที่มีศักยภาพมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะหากสามารถพัฒนาไปสู่ผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ (functional snacks) หรือผลิตภัณฑ์เฉพาะกลุ่ม (niche health foods) ได้

● มณฑลหูหนานส่งออกเครื่องจักรการเกษตรเพิ่มขึ้น 109.5% ในช่วงครึ่งแรกของปี 2568

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครคุนหมิง รายงานว่า สำนักงานศุลกากรนครฉางซาเปิดเผยว่า ในช่วงครึ่งแรกของปี 2568 มณฑลหูหนานส่งออกเครื่องจักรการเกษตรรวมมูลค่า 420 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 109.5

คู่ค้าที่สำคัญ ได้แก่ เยอรมนี อินเดีย และอินโดนีเซีย โดยมีมณฑลหูหนานส่งออกเครื่องจักรการเกษตรไปยังเยอรมนี 110 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นถึง 130 เท่า มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 24.9 ของมูลค่าการส่งออกเครื่องจักรการเกษตรทั้งหมดของมณฑล ส่วนการส่งออกเครื่องจักรการเกษตรไปยังอินเดียเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 10.8 ของมูลค่าการส่งออกเครื่องจักรการเกษตรทั้งหมดของมณฑล และการส่งออกไปยังอินโดนีเซียมีอัตราการขยายตัวถึงร้อยละ 64.2

ส่วนเมืองที่มีการส่งออกเครื่องจักรการเกษตรมากที่สุดของมณฑลหูหนาน คือ นครฉางซา และเมืองโหลวตี้ โดยนครฉางซาส่งออกเครื่องจักรการเกษตร 260 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 241.4 มีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าการส่งออกเครื่องจักรการเกษตรทั้งหมดของมณฑล ส่วนเมืองโหลวตี้ส่งออกเครื่องจักรการเกษตร 100 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.4 มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 24.7 ของมูลค่าการส่งออกเครื่องจักรการเกษตรทั้งหมดของมณฑล

ในภาพรวมการส่งออกเครื่องจักรการเกษตรของมณฑลหูหนานมีลักษณะเชิงบวกในหลายด้าน เช่น มีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง การขยายตลาดการส่งออกเพิ่มขึ้น ประสิทธิภาพโครงสร้างผลิตภัณฑ์และแนวโน้มการพัฒนาที่ดี ขณะเดียวกัน การส่งออกเครื่องจักรการเกษตรของมณฑลหูหนานเติบโตด้วยดี ทั้งประเภทเครื่องจักรการเกษตรแบบดั้งเดิมและแบบพิเศษ ยกตัวอย่างเช่น เครื่องตัดหญ้าแบบใช้มอเตอร์สำหรับสนามหญ้า สวนสาธารณะหรือสนามกีฬา มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1,238.8 กลายเป็น “ม้ามีด” สำหรับการส่งออก ในส่วนของเครื่องจักรเพื่อการแปรรูปและผลิตยาสูบเพิ่มขึ้นร้อยละ 273.7

● มณฑลกุ้ยโจวยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ป่า ต้นมูลค่าการผลิตแต่ละระดับหมื่นล้านหยวน

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครคุนหมิง รายงานว่า หลายปีที่ผ่านมา มณฑลกุ้ยโจวมุ่งส่งเสริมอุตสาหกรรมช็อกฮลี (Roxburgh Rose) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งช็อกฮลีเป็นผลไม้ป่าที่ได้รับการขนานนามว่า “ราชาแห่งวิตามินซี” มีสรรพคุณเพิ่มภูมิคุ้มกัน และต่อต้านสารอนุมูลอิสระ จนปัจจุบัน มณฑลกุ้ยโจวมีพื้นที่ปลูกช็อกฮลีรวม 1.52 ล้านหมู่ (633,333 ไร่) และมีมูลค่าการผลิตแต่ละระดับหมื่นล้านหยวนแล้ว พื้นที่เพาะปลูก กำลังการผลิตและการแปรรูป รวมถึงประเภทสินค้าล้วนมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 90 ของทั้งประเทศ ส่งผลให้มณฑลกุ้ยโจวกลายเป็นแหล่งอุตสาหกรรมช็อกฮลีที่มีชื่อเสียงของจีน

ด้วยสภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีข้อได้เปรียบของมณฑลกุ้ยโจว ผนวกกับการพัฒนาและการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดี อุตสาหกรรมช็อกฮลีของมณฑลจึงได้รับการพัฒนาจนกลายเป็นอุตสาหกรรมที่มีความโดดเด่น 3 ด้าน ได้แก่ มีความทันสมัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถเพิ่มพูนรายได้ให้กับเกษตรกร นับเป็นอีกหนึ่งความสำเร็จภายใต้นโยบายการบรรเทาความยากจน และการฟื้นฟูชนบทของมณฑลกุ้ยโจว ปัจจุบัน มณฑลกุ้ยโจวมีแหล่งเพาะปลูกช็อกฮลีที่สำคัญ ได้แก่ เมืองลี่ผานซูย์ เมืองอานซุ่น เมืองปี้เจีย และเมืองเฉียนหนาน รวมถึงคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสำคัญใน 15 อำเภอ เช่น ผานโจว ซูย์เฉิง หลงหลี่ และกุ้ยตั้ง

นอกจากนี้ อุตสาหกรรมช็อกฮลีของมณฑลกุ้ยโจวยังได้รับการพัฒนาทั้งระบบห่วงโซ่อุตสาหกรรมตั้งแต่การเพาะปลูก การวิจัย การแปรรูป การสร้างแบรนด์ และการจำหน่าย ปัจจุบัน มณฑลกุ้ยโจวมีบริษัทดำเนินงานเกี่ยวกับช็อกฮลีที่จดทะเบียนแล้ว 737 ราย และล่าสุดเมื่อช่วงเดือนมิถุนายน 2568 ช็อกฮลีของมณฑลกุ้ยโจวได้รับการคัดเลือกให้อยู่ในรายชื่ออุตสาหกรรมอาหารท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นระดับประเทศ เช่นเดียวกับสุราขาวและผลิตภัณฑ์พริกที่มีชื่อเสียงของมณฑลกุ้ยโจว ซึ่งได้รับการประกาศโดยกระทรวงอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติจีน

● เขตปกครองตนเองหนิงเซี่ยหุยประสบความสำเร็จการเพิ่มผลผลิตข้าวสาลีและทำลายสถิติในหลายพื้นที่

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครซีอาน รายงานว่า เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2568 สำนักงานเกษตรกรรมเขตปกครองตนเองหนิงเซี่ย รายงานความสำเร็จของโครงการการเพิ่มผลผลิตข้าวสาลีในพื้นที่ โดยแปลงทดลองหลายแห่งสามารถทำลายสถิติผลผลิต/ไร่สูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยเฉพาะหมู่บ้านซือจื่ออู่ (Sizhiyu : 四支渠) ตำบลจินหยินทาน (Jinyintan : 金银滩) เขตลิ่งทง

(Litong : 利通) เมืองอู่จง (Wuzhong : 吴忠) ข้าวสาลีพันธุ์หนิงชุน 62 (宁春 62 号小麦) ในพื้นที่ทดลองขนาด 100 ไร่ มีผลผลิตเฉลี่ย 731.4 กิโลกรัม/ไร่ และในพื้นที่ขนาด 1,000 ไร่ มีผลผลิตเฉลี่ย 682.03 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งเป็นสถิติใหม่ของข้าวสาลีในช่วงฤดูใบไม้ผลิ ทั้งนี้ หมู่บ้านหงเต๋อ (Hongde : 弘德) ตำบลหงซือเป่า (Hongsibao : 红寺堡) เขตหงซือเป่า เมืองอู่จง ข้าวสาลีในพื้นที่ทดลองขนาด 100 ไร่ มีผลผลิตเฉลี่ย 659.82 กิโลกรัม/ไร่ สร้างสถิติใหม่ของข้าวสาลีในฤดูหนาว นอกจากนี้ หมู่บ้านเสี่ยวเตี้ยนจื่อ (Xiaodianzi : 小店子) ตำบลเหยาฝู (Yaofu : 姚伏) อำเภอผิงหลัว (Pingluo : 平罗) ข้าวสาลีในพื้นที่ทดลองขนาด 1,000 ไร่ มีผลผลิตเฉลี่ย 527.55 กิโลกรัม/ไร่ ถือเป็นความก้าวหน้าครั้งสำคัญของข้าวสาลีในพื้นที่ดินเค็ม – ด่างขนาดใหญ่ และผลสำเร็จนี้เป็นผลจากการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูก พันธุ์พืชที่มีคุณภาพ วิธีการเพาะปลูกที่เหมาะสมและช่วงเวลาที่เหมาะสม

ตั้งแต่ต้นปี 2568 สำนักงานเกษตรกรรมได้ขับเคลื่อนโครงการยกระดับผลผลิตข้าวและพืชน้ำมันหลักในพื้นที่ขนาดใหญ่ ด้วยการตั้งแปลงสาธิตผลผลิตสูงในพื้นที่ 1,000 ไร่ทั่วเขตฯ หนึ่งเซี่ย อีกทั้งส่งเสริมเทคนิคการหว่านเมล็ด การเตรียมดิน และการให้ชลประทาน ทั้งนี้ พันธุ์ข้าวสาลีหนิงชุน 62 และหนิงชุน 58 ซึ่งจัดเป็นพันธุ์คุณภาพสูง มีการปลูกครอบคลุมมากกว่าร้อยละ 90 ของพื้นที่

นอกจากนี้ ในช่วงเก็บเกี่ยวฤดูร้อน สำนักงานเกษตรกรรมได้จัดทีมบริการเครื่องจักรกลเกษตรฉุกเฉิน 80 ทีม พร้อมเผยแพร่ข้อมูลและแนะนำการเก็บเกี่ยวล่วงหน้า เพื่อให้การเก็บเกี่ยวเป็นไปอย่างรวดเร็ว ครบถ้วนและขับเคลื่อนโครงการอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนเทคนิคอย่างเต็มที่ และผลักดันให้บรรลุเป้าหมายการผลิตอาหารประจำปีอย่างมีประสิทธิภาพ

- **เร่งนกลายเป็นผลิตภัณฑ์อาหารยอดนิยมในหมู่วัยรุ่นและวัยทำงานชาวจีน**

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครเฉิงตู รายงานว่า จากการพัฒนาทางเทคโนโลยี Big data การตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) และธุรกิจ e-commerce สร้างความนิยมในการบริโภคครั้งหนึ่งในกลุ่มผู้บริโภควัยรุ่นและวัยทำงานชาวจีน

ในปัจจุบันประเทศจีนสามารถผลิตรังนกแห้งได้ในมณฑลกว่างตุง มณฑลยูนนาน และมณฑลไห่หนาน แต่ผลผลิตยังมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการบริโภค ดังนั้น จึงมีการนำเข้ารังนกมาจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และไทย ซึ่งมีภาษีการนำเข้า ส่งผลให้รังนกมีราคาค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ปี 2557 รัฐบาลจีนมีนโยบายสนับสนุนการนำเข้าผลิตภัณฑ์รังนก โดยในปี 2560 มีการนำเข้ารังนกแห้งเพิ่มขึ้นจาก 3.09 ตัน เป็น 81.4 ตัน เพิ่มขึ้นถึง 26 เท่า และระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 31 พฤษภาคม 2561 หลังจากที่มีการออกใบรับรอง CAIQ (Chinese Academy of Inspection and Quarantine) จำนวน 3.94 ล้านฉบับ ประเทศจีนมีการนำเข้ารังนก ที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้อยู่ที่ 42.6 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 141 เมื่อเทียบกับปีก่อน และในปีนี้คาดว่าจะมีการนำเข้ารวมทั้งปีมากกว่า 120 ตัน

จากข้อมูล Big data ของอุตสาหกรรมรังนกจีน ในปี 2560 การขายรังนกบนแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซของอาลีบาบา มีมูลค่ากว่า 1.48 พันล้านหยวน (7.4 พันล้านบาท) โดยผู้บริโภคหลักกว่าร้อยละ 49.2 เป็นวัยทำงาน ที่มีรายได้ปานกลางถึงสูงและต้องการดูแลสุขภาพ มีอายุระหว่าง 26 ถึง 30 ปี รองลงมาคือกลุ่มผู้บริโภคอายุระหว่าง 18 ถึง 25 ปี รังนกที่นิยมบริโภค ได้แก่ รังนกแบบแห้ง และรังนกพร้อมรับประทาน

แพลตฟอร์มการบริการจัดการการตรวจสอบย้อนกลับรังนก แสดงสถิติการกระจายตัวของกลุ่มบริโภครังนกมากที่สุด 3 อันดับแรกพบว่าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มบริโภคทางตอนใต้ของประเทศจีน ได้แก่ มณฑลเจียงซู มณฑลเจ้อเจียง และมณฑลกว่างตุง สำหรับกลุ่มผู้บริโภคทางภาคเหนือที่มียอดการบริโภคสูง ได้แก่ มณฑลซานตง มณฑลเหอหนาน และมณฑลเหอเป่ย์ รวมถึงกรุงปักกิ่ง

นอกจากนี้ Big data ยังช่วยแก้ไขความผันผวนของราคาในตลาด และความไม่คงที่ด้านคุณภาพจากการพึ่งพาการนำเข้ารังนก รวมถึงก่อให้เกิดการบูรณาการทรัพยากร เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมภายในประเทศ ซึ่งช่วยยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมรังนกโดยรวม

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า กระแสความนิยมบริโภคครั้งใหม่ของชาวจีนที่เกิดจากความนิยมในหมู่คนทำงานที่รักสุขภาพและความเชื่อมั่นในคุณภาพของรังนกนำเข้าที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ทำให้ฐานกลุ่มผู้บริโภคครั้งกระจายตัวเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นโอกาสให้ผู้ประกอบการรังนกของไทย เร่งพัฒนาคุณภาพสินค้า เพื่อส่งออกไปยังประเทศจีนที่เป็นตลาดผู้บริโภคครั้งนกลargest ในโลก

- **ท่าบกนานาชาตินครกุ้ยหยางมีปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ผ่านเข้า-ออกเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงเกือบ 3 ปีที่เปิดให้บริการ**

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครคุนหมิง รายงานว่า ท่าบกนานาชาตินครกุ้ยหยางเปิดให้บริการมาได้เกือบ 3 ปี (นับตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2565 จนถึงสิ้นเดือนพฤษภาคม 2568) มีปริมาณตู้คอนเทนเนอร์มาตรฐาน (ขนาด 20 ฟุต) ผ่านเข้า-ออกรวมสะสม 153,882 ตู้ โดยมีปริมาณตู้คอนเทนเนอร์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ล่าสุดในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2568 ท่าบกนานาชาตินครกุ้ยโจว มีปริมาณตู้คอนเทนเนอร์มาตรฐานผ่านเข้า-ออกรวมเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 55

ตลอดระยะเวลาเกือบ 3 ปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ท่าบกนานาชาตินครกุ้ยหยางกลายเป็นแพลตฟอร์มความร่วมมือระดับสูงที่เปิดกว้างสู่ภายนอก ดังนั้น ท่าบกนานาชาตินครกุ้ยหยางได้พัฒนาห่วงโซ่อุปทานและขยายความร่วมมือไปยังท่าเรือและประเทศต่าง ๆ รวม 144 แห่ง รวมถึงพัฒนาความร่วมมือกับมณฑลอื่นเพื่อให้พิธีการทางศุลกากรเกิดความรวดเร็วและลดต้นทุนการขนส่งของผู้ประกอบการ เช่น การพัฒนาความร่วมมือบนเส้นทางขนส่ง “ราง+ทะเล” ระหว่างมณฑลกุ้ยโจวและมณฑลกว่างตุง และเส้นทางรถไฟจีน-ยุโรปจากมณฑลกุ้ยโจวผ่านด่าน Alashankou ของเขตซินเจียง

ทั้งนี้ สถิติในปี 2567 จากท่าบกนานาชาตินครก๊วยหยางมีการขนส่งสินค้าด้วยรถไฟไปต่างประเทศผ่าน 3 เส้นทางสำคัญ ดังนี้ (1) เส้นทางขนส่งเชื่อมทางบกกับทางทะเลสายใหม่แห่งภาคตะวันตก” New Western Land-Sea Corridor: NWLSC) ผ่านเขตฯ กว่าซี 659 ขบวน มีตู้คอนเทนเนอร์ผ่านเข้า-ออก 32,296 ตู้ รวมมูลค่าสินค้า 1,680 ล้านหยวน (2) เส้นทางขนส่ง “ราง+ทะเล” ระหว่างมณฑลก๊วยโจวและมณฑลกว่างตุง 350 ขบวน มีตู้คอนเทนเนอร์เข้า-ออก 20,714 ตู้ (3) เส้นทางรถไฟจีน (มณฑลก๊วยโจว)-ยุโรป 74 ขบวน มีตู้คอนเทนเนอร์เข้า-ออก 7,726 ตู้ รวมมูลค่าสินค้า 1,736 ล้านหยวน

● การพัฒนาทางทะเลของเมืองชิงต้า

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ เมืองชิงต้า รายงานว่า เมืองชิงต้า เป็นหนึ่งในเมืองชายฝั่งที่สำคัญที่สุดของจีนตอนเหนือ โดยปี 2567 ที่ผ่านมา เมืองชิงต้ามี GDP 1,671,946 ล้านหยวน อยู่อันดับที่ 13 ของจีน โดย GDP ของอุตสาหกรรมทางทะเล มีมูลค่ารวม 551,320 ล้านหยวน อยู่ในลำดับที่ 3 ของประเทศ รองจากนครเซี่ยงไฮ้และนครเทียนจิน และคิดเป็นร้อยละ 33 ของ GDP ทั้งหมดของเมือง ในด้านการวิจัยทางทะเลนั้น เมืองชิงต้ามีมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยด้านทะเล 57 แห่ง และบุคลากรวิชาการทางทะเลประมาณ 1 ใน 3 ของทั้งประเทศจีน และมีสถาบันวิจัยและพัฒนาด้านทะเลราวร้อยละ 40 ของทั้งประเทศ

อุตสาหกรรมทางทะเล

อุตสาหกรรมทางทะเลหลักของเมืองชิงต้า ประกอบด้วย การต่อเรือและวิศวกรรมทางทะเล การแพทย์ทางทะเล การขนส่งทางทะเล และการแยกเกลือออกจากน้ำ นอกจากนี้ เมืองชิงตัวยังได้ริเริ่มจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมการประยุกต์ใช้โมเดลปัญญาประดิษฐ์ทางทะเลขนาดใหญ่แห่งแรกของประเทศ “Wenhai” จนถึงปัจจุบัน เมืองชิงต้ามีโมเดลปัญญาประดิษฐ์มากกว่า 30 รายการที่นำมาใช้งาน/อยู่ระหว่างการพัฒนา

เมืองชิงตัวยังเป็นผู้นำในการจัดตั้งกลุ่มอุตสาหกรรมการต่อเรือและวิศวกรรมทางทะเล “ชิงต้า-เยียนไถ-เว่ยไห่” ซึ่งได้รับคัดเลือกให้เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตขั้นสูงระดับชาติ นอกจากนี้ ในบรรดาท่าจากทะเลที่ได้รับการรับรองและเข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลก 16 รายการ มี 2 รายการที่พัฒนาในเมืองชิงต้า ในด้านเขตสาธิตการเลี้ยงสัตว์ทะเลระดับประเทศนั้น 1 ใน 8 ของทั้งประเทศจีนอยู่ในเมืองชิงต้า และเมืองชิงตัวยังได้พัฒนาเรือ “กั๋วซิน” เรือที่ใช้เลี้ยงสัตว์ทะเลเล็ก

โลจิสติกส์ทางทะเล

ท่าเรือชิงต้าเป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือสินแร่และน้ำมันดิบที่ใหญ่ที่สุดในโลก รวมถึงท่าเทียบเรือคอนเทนเนอร์อัตโนมัติ ในปี 2567 ท่าเรือชิงต้ามีปริมาณการขนส่งสินค้ารวม 710 ล้านตันและมีปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ 30.87 ล้าน TEUs อยู่ในอันดับที่ 4 และ 5 ของโลกตามลำดับ นอกจากนี้ ยังเป็นท่าเรือพาณิชย์การค้าต่างประเทศที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของจีน มีเส้นทางเดินเรือมากกว่า 230 เส้นทางเชื่อมโยงกว่า 700 ท่าเรือ ในกว่า 180 ประเทศและภูมิภาค โดยมีความหนาแน่นและจำนวนเส้นทางเดินเรือสูงที่สุดในภูมิภาคจีนตอนเหนือ

ความร่วมมือด้านทะเลระดับนานาชาติ

เมืองชิงต้าได้จัดตั้ง Ocean Decade Cooperation Center หนึ่งเดียวในประเทศจีน เมื่อเดือนธันวาคม 2567 เพื่อดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผน “ทศวรรษมหาสมุทร” (Ocean Decade) ขององค์การสหประชาชาติ เนื่องจากเมืองชิงต้าเป็นเมืองเดียวในทวีปเอเชียที่ได้เข้าร่วมแพลตฟอร์ม “Cities with the Ocean” ภายใต้แผน “ทศวรรษมหาสมุทร” อีกทั้งยังเป็นเมืองแรกของจีนที่เข้าร่วม “พันธมิตรด้านการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเลและความยืดหยุ่นของเขตชายฝั่ง (Ocean Rise and Coastal Resilience Coalition)” และทั้งยังเป็นผู้จัด “ฟอรัมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทางทะเลระดับโลกประจำปี 2567” ซึ่งก่อนหน้านี้คือ “ฟอรัมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทางทะเลของเอเชียตะวันออก” (ปี 2560 - 2566)

ความร่วมมือด้านทะเลของไทย-เมืองชิงต้า

ตลอดห้วงที่ผ่านมา ไทย-เมืองชิงต้า ร่วมมือกันด้านการวิจัยทางทะเล โดยในปี 2556 ทั้งสองฝ่ายได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการวิจัยร่วม ไทย-จีน ด้านสภาพภูมิอากาศและระบบนิเวศทางทะเล กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสถาบันวิจัยมหาสมุทรศาสตร์ที่ 1 (First Institute of Oceanography) เมืองชิงต้า ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มวิจัยร่วมด้านทะเลแห่งแรกระหว่างไทย-จีน โดยเน้นวิจัยการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเล รวมถึงการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติทางทะเล ซึ่งถือเป็นหน่วยงานวิจัยร่วมแห่งแรกของไทย-จีนในสาขาทะเล ต่อมาในปี 2563 สถาบันธรณีวิทยาทางทะเลชิงต้า สังกัดกรมสำรวจทางธรณีวิทยาของจีน ได้ลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับกรมทรัพยากรธรณีของไทย เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการจัดทำแผนที่ธรณีวิทยาทางทะเล การศึกษาวิจัยเขตชายฝั่งภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่ง

การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะ-สำนักพัฒนาทางทะเลเมืองชิงต้า

เนื่องจากเมืองชิงต้าเต็มไปด้วย “ผู้เล่น” ที่เกี่ยวข้องกับทะเลไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรัฐ สถานศึกษา สถาบันวิจัยและบริษัทเอกชน ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาทางทะเลเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ในปี 2536 สำนักพัฒนาทางทะเลเมืองชิงต้าถูกจัดตั้งขึ้น โดยอยู่ภายใต้รัฐบาลเมืองชิงต้า มีหน้าที่หลักในการเป็นสะพานเชื่อมอุตสาหกรรม-การศึกษา-R&D ตลอดจนแสวงหาและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ภารกิจสำคัญประกอบด้วย การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจทางทะเล การเก็บข้อมูล GDP ทางทะเล และการผลักดันระบบอุตสาหกรรมทางทะเลสมัยใหม่ “ชิงต้า 4 + 4 + 2” รวมถึงการบริหารจัดการโครงการทางทะเลทั้งหมดในเมืองชิงต้า รวมทั้งเป็นผู้นำในการรักษาระบบนิเวศทางทะเลของเมืองชิงต้า อาทิ โครงการฟื้นฟูเชิงนิเวศที่เกาะหลิงซาน อ่าวอ้าวซาน และปากแม่น้ำต้ากู่

5. การดำเนินงานสำคัญของสำนักงาน

- สปช.ปักกิ่ง เข้าร่วมการประชุมระหว่างผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) กับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (GACC) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นด้านความร่วมมือเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures: SPS) และความร่วมมือด้านการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทย-จีน
- สปช.ปักกิ่ง เข้าร่วมการหารือร่วมกับ CAWA เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน
- สปช.ปักกิ่ง เข้าร่วมการประชุม Economic and Trade Fair for China's Northward Opening-up ครั้งที่ 3 จัดโดยกรมพาณิชย์มองโกเลียใน
- สปช.ปักกิ่ง เข้าร่วมการประชุม Think Tank Forum on Important Bridgeheads for China's Northward Opening-up ครั้งที่ 3 จัดโดยกรมพาณิชย์มองโกเลียใน
- สปช.ปักกิ่ง จัดทำรายงานสถานการณ์และราคาผลไม้ขายส่งจากตลาดจีนฟู้ตี้ และราคาขายปลีกจากร้านค้าซูเปอร์มาร์เก็ต/ออนไลน์ในกรุงปักกิ่ง ระหว่างวันที่ 1 - 31 สิงหาคม 2568 โดยเฉพาะทุเรียน มะพร้าว ลำไย พร้อมจัดทำข้อสังเกตต่อสถานการณ์และพฤติกรรมผู้บริโภคชาวจีน
- สปช.ปักกิ่ง จัดทำรายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรในจีน (Situation Report) ประจำเดือนสิงหาคม 2568

กรมวิชาการเกษตร

- สปช.ปักกิ่ง ประสานกรมวิชาการเกษตร เรื่อง GACC ขอปรับปรุงทะเบียนบัญชีรายชื่อสวนผลไม้และโรงคัดบรรจุผลไม้ของประเทศไทยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนส่งออกไปไทย ครั้งที่ 3 ประจำปี 2568
- สปช.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมวิชาการเกษตรส่งหนังสือ นำส่งข้อมูลรายชื่อผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุทุเรียนส่งออกจากไทยไปจีนกลุ่มความเสี่ยงต่ำ (รอบเดือนกรกฎาคม 2568)
- สปช.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมวิชาการเกษตร นำส่งภาพและรหัสเฉพาะต้นสนใบพาย พร้อมบันทึกข้อมูลผู้ผลิตต้นสนใบพายตามแบบฟอร์มใหม่ (เพิ่มเติม)
- สปช.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมวิชาการเกษตร แจ้งผลการดำเนินการปัญหาความปลอดภัยอาหารในผลไม้สดส่งออกจากไทยไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดของสาธารณรัฐประชาชนจีน
- สปช.ปักกิ่ง ประสานกรมวิชาการเกษตร เรื่อง GACC แจ้งเตือนปัญหาการตรวจพบศัตรูพืชในผลไม้และสินค้าไม้ส่งออกจีนของไทยระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2568
- สปช.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมวิชาการเกษตร จากด่านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กรณีสินค้าทุเรียนผลสดของบริษัท MCK International Trading จำกัด เกิดปัญหาติดด่านไม่สามารถนำเข้าได้ เนื่องจากพืชม้วนที่คัดบรรจุบนสติ๊กเกอร์ข้างกล่องผิด
- สปช.ปักกิ่ง ประสานกรมวิชาการเกษตร เรื่อง รายงานผลการดำเนินกิจกรรมประชาสัมพันธ์และขยายตลาดสินค้าเกษตรไทยในงานเทศกาลไทย ประจำปี 2568 ณ กรุงปักกิ่ง
- สปช.ปักกิ่ง ประสานกรมวิชาการเกษตร เรื่อง สรุปผลการหารือระหว่างนายชัยวัฒน์ โยธคล เลขานุการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กับรองอธิบดีกรมการตรวจสอบกักกันพืชและสัตว์
- สปช.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมวิชาการเกษตร แจ้งคืนคุณสมบัติการส่งออกไปจีนอีกครั้งสำหรับโรงคัดบรรจุและสวนผลไม้ของไทย
- สปช.ปักกิ่ง ประสานกรมวิชาการเกษตร เรื่อง GACC แจ้งข้อมูลเจ้าหน้าที่ติดต่อประสานงานของจีนที่รับผิดชอบด้านการนำเข้า-ส่งออกผลไม้ไทยที่เพิ่มใหม่ในภาคผนวกของพิธีสารฯ
- สปช.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมวิชาการเกษตรของตรวจสอบโรงคัดบรรจุและสวนผลไม้ผ่านทางวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์เดือนสิงหาคมและกันยายน 2568
- สปช.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมวิชาการเกษตร เชิญ GACC ประชุมหารือเชิงเทคนิคเกี่ยวกับมาตรการสุ่มตรวจลำไยของไทยส่งออกไปจีน
- สปช.ปักกิ่ง ประสาน MARA เพื่อนำส่งหนังสือที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ส่งหนังสือตอบรับเข้าร่วมงาน CATF ที่ MARA เชิญเป็น Guest Country of Honor
- สปช.ปักกิ่ง ประสานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การประชุมนานาชาติว่าด้วยการค้าบริการด้านการเกษตร (International Conference on Trade in Agricultural Services)

- สปษ.ปักกิ่ง ประสานกรมวิชาการเกษตร เรื่อง GACC แจ้งการตรวจพบสารตกค้าง Clothianidin เกินค่ามาตรฐานในสินค้าถั่วเขียว ส่งออกจีนของไทย

กรมปศุสัตว์

- สปษ.ปักกิ่ง ประสานกรมปศุสัตว์ เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมงาน 2025 China International Meat Industry Week
- สปษ.ปักกิ่ง ประสานกรมปศุสัตว์ เรื่อง GACC แจ้งผลการตรวจพบทวนระบบการบริหารจัดการเนื้อสัตว์ปีกส่งออกจีนของไทย ปี 2568
- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมปศุสัตว์ ส่งผลการทวนสอบความสอดคล้องตามข้อกำหนด กฎระเบียบรวมทั้ง ด้านกำลังการผลิต และระบบ HACCP ในโรงงานผู้ผลิตเนื้อสัตว์ปีกและผลพลอยได้แช่แข็งเพื่อส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน
- สปษ.ปักกิ่ง ประสานกรมปศุสัตว์ เรื่อง GACC นำส่งหนังสือแจ้งผลการตรวจพบทวนระบบบริหารจัดการความปลอดภัยสินค้า เนื้อสัตว์ปีกส่งออกจีนของไทย (ฉบับแก้ไข)
- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมปศุสัตว์ ขอความอนุเคราะห์นำส่งหนังสือแจ้งเห็นชอบต่อการปรับแก้พิธีสาร ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การตรวจสอบ การกักกัน และข้อกำหนดด้านความปลอดภัย เพื่อการส่งออกเนื้อสัตว์ปีกแช่แข็งและผลิตภัณฑ์ ชิ้นส่วนสัตว์ปีกจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน
- สปษ.ปักกิ่ง ประสานกรมปศุสัตว์ เรื่อง GACC แจ้งนำส่งแบบสอบถามการปลด (Lift the ban) สถานะโรคกาฬโรคแอฟริกาในม้า ของไทย
- สปษ. ปักกิ่ง ประสานกรมปศุสัตว์ เรื่อง GACC แจ้งผลการพิจารณาประเด็นพิธีสาร การทวนสอบกำลังการผลิตที่แท้จริงของโรงงาน และการประเมินโรงงานเนื้อสัตว์ปีก 9 แห่ง
- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมปศุสัตว์ขอให้นำส่งแผนการตรวจประเมินโรงงานผ่านระบบวิดิทัศน์ จำนวน 9 แห่ง ให้แก่ GACC
- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมปศุสัตว์ขอแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ผู้มีอำนาจลงนามในใบรับรอง สุขอนามัย (ผลิตภัณฑ์น้ำผึ้ง) ฉบับปรับปรุง
- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมปศุสัตว์ขอแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ผู้มีอำนาจลงนามในใบรับรอง สุขอนามัย (เนื้อสัตว์ปีกและผลพลอยได้แช่แข็ง) ฉบับปรับปรุง
- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมปศุสัตว์ขอแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ผู้มีอำนาจลงนามในใบรับรอง สุขอนามัย (รังนก) ฉบับปรับปรุง
- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่ กรมปศุสัตว์ขอให้นำส่งข้อมูลเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับโรคปากและเท้าเปื่อย โรคควัวบ้า และมาตรการในพื้นที่ปลอดโรคเพื่อประกอบการขอเปิดตลาดการส่งออกโคมีชีวิตจากไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน

กรมประมง

- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่กรมประมงส่งหนังสือขอแจ้งความประสงค์ขอต่ออายุในระบบการขึ้นทะเบียน ผู้ส่งออกสาธารณรัฐประชาชนจีน
- สปษ.ปักกิ่งประสานกรมประมง เรื่อง GACC นำส่งแบบสอบถามการเปิดตลาดจะแช่ส่งออกจีน

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่มกอช.ขอจัดส่งบัญชีรายชื่อผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจากไทยไปจีนภายใต้ ระบบใหม่
- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน มกอช. เรื่อง GACC แจ้งระงับการนำเข้าของบริษัทผู้ผลิตอาหารส่งออกจีนของไทยเป็นการชั่วคราว จำนวน 3 ราย
- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน มกอช. เรื่อง การประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชอาเซียน-จีน ครั้งที่ 9 และการประชุมระดับอธิบดีว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชอาเซียน-จีน ครั้งที่ 9
- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่ มกอช.ส่งหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินสถานประกอบการผลิตน้ำตาล
- สปษ.ปักกิ่ง ประสาน GACC เพื่อนำส่งหนังสือที่ มกอช. ส่งสำเนาหนังสือขอเพิ่มด้านในพิธีสารฯของฝ่ายไทยและฝ่ายจีน จำนวน 5 ด้าน และร่างภาคผนวกของพิธีสาร ทั้ง 3 ภาษา